

Colleges van B&W en gemeenteraden Zaanstreek-Waterland

Bezoekadres:
Prins Bernhardplein 112
1508 XB Zaandam

Postadres:
Postbus 150
1500 ED Zaandam
Telefoon 088 751 20 00
info@vrzw.nl
www.vrzw.nl

Datum 24 maart 2025
Onze referentie Algut/16461
Uw referentie
Uw brief van

Telefoon +31 6 2539 2705
E-mail c.henkens@vrzw.nl
Onderwerp Begroting 2026

Geachte colleges van B&W en leden van de gemeenteraden Zaanstreek-Waterland,

Hierbij ontvangt u de begroting 2026 van de Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland (VrZW).

Bij het opmaken van de begroting 2026 is een aantal voor veiligheidsregio's in Nederland majeure financiële ontwikkelingen nog niet uitgekristalliseerd. Bij de Voorjaarsnota 2025 van het kabinet komt er helderheid over voor veiligheidsregio's relevante vragen. In de VrZW begroting treft u twee concrete knelpunten aan, te weten: de aangekondigde korting op de brede doeluitkering rampenbestrijding en crisisbeheersing (BDuR) en het mogelijk achterwege blijven van de aanvullende bijdrage van het Rijk voor een verplichte wijziging van het brandweerstelsel, nu het structureel kazerneren en consigneren van brandweervrijwilligers juridisch niet meer is toegestaan. Wij concluderen dat VrZW hiermee door rijksbeleid een forse financiële uitdaging tegemoet ziet die impact gaat hebben op de uitvoering van de taken.

Vanuit deelnemende gemeenten is door de wethouders Financiën, namens de colleges van de regio Zaanstreek-Waterland, op 23 juli 2024 een brief verstuurd waarin staat dat Nederlandse gemeenten de komende jaren voor een grote financiële uitdaging staan. Aan de gemeenschappelijke regeling is verzocht rekening te houden met een lagere gemeentelijke bijdrage. Deze brief is meegenomen in het verzoek van het Algemeen Bestuur aan VrZW om scenario's voor toekomstige taakuitvoering uit te werken, gerelateerd aan de financiële ontwikkelingen.

Gezien de financiële impact van de maatregelen die vanuit het Rijk te verwachten zijn en vanwege het feit dat aanvullende bezuinigingen grote maatschappelijk impact hebben, kiest het bestuur van VrZW voor intensivering van samenwerking (scenario A). Samenwerking op landelijk niveau, met andere veiligheidsregio's en met de GGD in Zaanstreek-Waterland draagt bij aan de toekomstbestendigheid van VrZW en levert, zonder dat grote maatschappelijke schade wordt aangebracht, op de middellange termijn een daling van het budgettair kader op. Het Algemeen Bestuur heeft de voorkeur uitgesproken de scenario's B tot en met G niet te implementeren en niet te verwerken in de begroting. In de bijlage treft u de besproken scenario's aan. De concrete financiële vertaling van de scenario's naar de begroting 2026 wordt bij het definitief vaststellen van de begroting in september 2025 vastgelegd.

Het Algemeen Bestuur VrZW heeft op 24 maart 2025 de begroting 2026 voorlopig vastgesteld. Conform artikel 22 van de Gemeenschappelijke regeling VrZW wordt uw raad in de gelegenheid gesteld binnen 12 weken een zienswijze te geven. Wij verzoeken u deze zienswijze uiterlijk 18 juni 2025 in te dienen bij de secretaris van het Dagelijks Bestuur, mevrouw S. van den Broek. Dit kan per e-mail aan c.henkens@vrzw.nl.

Mocht u prijs stellen op een toelichting in uw raads(commis)sie) of vragen hebben naar aanleiding van de brief, dan kunt u contact opnemen met mevrouw C. Henkens, strategisch adviseur, 06 - 15237940 of per e-mail: c.henkens@vrzw.nl.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Voorzitter
J. Hamming

Secretaris
S. van den Broek

In de veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland werken brandweer, politie, gemeenten en GHOR samen aan veiligheid.

Bijlage Scenario's

1. Inleiding

De gemeenten in Nederland geven aan dat er grote financiële uitdagingen op hen afkomen. De gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland bereiden scenario's voor de toekomst voor, inclusief ombuigingen vanaf begrotingsjaar 2026. Voor deze ombuigingen wordt ook naar de taken en de middelen van de gemeenschappelijke regelingen gekeken. VrZW heeft, naar aanleiding van de financiële ontwikkelingen, scenario's voor taakuitoefening op verzoek van het Algemeen Bestuur opgesteld. Hierin is ook de brief van de wethouders Financiën van 23 juli 2024 meegenomen. Zij hebben namens de colleges verzocht om scenario's uit te werken met een lagere gemeentelijke bijdrage, rekening houdend met 5%, vanaf begrotingsjaar 2026.

Voor de veiligheidsregio's in Nederland spelen financiële vraagstukken die voortkomen uit wijzigingen in de financiering van de veiligheidsregio door het Rijk. Deze vraagstukken heeft het Algemeen Bestuur meegenomen in de beschouwing over het verlagen van de gemeentelijke bijdrage. Voor de begroting 2026 gaan de vraagstukken vanuit het Rijk om een structurele korting op de rijksbijdrage en om het onverhoopt uitblijven van een eerder toegezegde aanvullende structurele bijdrage voor brandweezorg.

- Het kabinet heeft in het Hoofdlijnenakkoord een korting op de brede doeluitkering rampenbestrijding en crisisbeheersing (BDuR) afgesproken. Deze korting is verwerkt in de Miljoenennota 2025. Met de minister van Justitie & Veiligheid vindt vanuit het Veiligheidsberaad overleg plaats. Bij de Voorjaarsnota 2025 van het kabinet komt er helderheid of de korting van 10% wordt teruggedraaid. Voor VrZW is hiermee een bedrag gemoeid van € 650.000.
- In het verleden is met het Rijk gesproken over een aanvullende bijdrage voor een verplichte wijziging van het brandweerstelsel nu het structureel kazerneren en consigneren van brandweervrijwilligers juridisch niet meer is toegestaan. Dit betreft voor VrZW een bedrag van € 500.000 in 2025 en €1.000.000 vanaf 2026. Bij het onverhoopt uitblijven van de rijksbijdrage voor Bouwsteen 1 wordt in 2025 de uitvoering van toekomstbestendige brandweezorg getemporeerd en vanaf 2026 mogelijk heroverwogen.

De leden van het Algemeen Bestuur hebben over de scenario's in enkele rondes met elkaar gesproken. Hieronder treft u de overwegingen aan in de volgorde waarin de scenario's zijn gerangschikt door het bestuur en de conclusie die op basis hiervan is getrokken. Bij de verschillende scenario's zijn indicatieve bedragen voor besparing opgenomen.

2. Algehele conclusie

Het schrappen van taken, tot een besparingsniveau van 5% op de gemeentelijke bijdragen per 2026, is niet verantwoord vanwege de onomkeerbaarheid van de negatieve gevolgen op de veiligheid en de samenleving. VrZW wil een bijdrage leveren aan het oplossen van de financiële uitdagingen van de deelnemende gemeenten. VrZW zet daartoe vol in op intensivering van de samenwerking op landelijk niveau, met andere veiligheidsregio's en met de GGD-ZW (zie scenario A). Er ontstaat een reëel perspectief op het vergroten van de doelmatigheid. Deze weg draagt via de lijn van de uitvoering van beleid bij aan de toekomstbestendigheid van VrZW en levert, zonder dat grote maatschappelijke schade wordt aangebracht, op de middellange termijn een daling van het budgettair kader op ter grootte van de gevraagde 5% op de gemeentelijke bijdragen.

VrZW wordt op korte termijn geconfronteerd met een begrotingstekort uit de vraagstukken die voortkomen uit wijzigingen in de financiering van de veiligheidsregio door het Rijk. Voor begroting 2026 leveren deze vraagstukken een knelpunt op van 1,6 miljoen. VrZW kan deze korting niet opvangen en is genooddakt een begroting voor 2026 met een tekort aan te bieden.

In uitvoeringsjaar 2025 staat het budget voor toekomstbestendige brandweezorg al onder druk en daarom is VrZW gestart met het temporiseren van fase 1 toekomstbestendige brandweezorg om het effect op het budgettair kader in 2025 op te vangen.

Los van de financiële beschouwingen heeft het Algemeen Bestuur gekeken naar ontwikkelingen die op het veiligheidsveld spelen. In het bijzonder leidt de internationale spanning tot een verslechterde veiligheidssituatie. Het is noodzakelijk de maatschappelijke weerbaarheid van de samenleving versneld te verhogen. Voor een veilige en weerbare maatschappij is de inzet van iedereen nodig: regionale en lokale overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisatie en burgers. In dit kader wordt aan de brandweerposten een rol toebedacht als fysiek noodsteunpunt in tijden van grootschalige crises. Een fijnmazig netwerk van brandweerposten in Nederland komt goed van pas. Het sluiten van posten in Zaanstreek-Waterland is om die reden niet aan de orde. Daarnaast vraagt een veilige en weerbare maatschappij ook om kennis en handelingsperspectief. Het belang van voorlichting en preventie blijft onverminderd van belang.

3. Overzicht scenario's

A. Maatschappelijk en bedrijfseconomische betekenis van samenwerking

Scenario: Samenwerkingsopties (geen wettelijke taak)

Doelmatigheidswinst indicatief op kortere termijn (binnen 3 jaar) € 712.000 (indicatief 2%)

Doelmatigheidswinst indicatief op middellange termijn (binnen 7 jaar) € 2.079.000 (indicatief 5%)

Het realiseren van een doelmatigheidswinst uit de samenwerking vraagt om een met de samenwerkingspartners uit te voeren verkenning van de concrete mogelijkheden. Dit vraagt een voorinvestering in tijd en wellicht ook geld voor het inhuren van expertise. Daar staat een substantiële besparing tegenover ter grootte van de gevraagde 5% op de gemeentelijke bijdragen.

VrZW is een kleine veiligheidsregio, wat betekent dat een effectieve taakuitvoering ook afhankelijk is van samenwerking met aangrenzende regio's en andere relevante partners. Op verschillende terreinen vindt dit al plaats.

Er bestaat een gedeelde overtuiging dat deze samenwerking verder kan worden versterkt en geïntensiveerd.

Op landelijk niveau willen we bijvoorbeeld aansluiten op samenwerkingslijnen op het gebied van het onderwijsstelsel (vakbekwaamheid brandweer), informatievoorziening en personeelsbeleid (toekomstbestendig werkgeverschap).

Op regionaal niveau willen we op de kortere termijn (binnen 3 jaar) onder meer inzetten op gezamenlijke uitvoering van taken op het gebied van multi-vakbekwaamheid, het gezamenlijk invullen van vereisten vitale organisatie informatieveiligheid en op samenwerking met de GGD op basis van de uitkomsten van de verkenning.

Op de middellange termijn (binnen 7 jaar) kan gedacht worden aan het regionaal samenvoegen van multi-piketten, het gezamenlijk uitvoeren van taken op het gebied van crisisbeheersing, het samenvoegen van het Veiligheid Informatie Knooppunt en het samenvoegen van de twee meldkamers in Noord-Holland.

Hierdoor wordt niet alleen de maatschappelijke effectiviteit en de kwaliteit van de dienstverlening vergroot, maar kan ook de doelmatigheid aanzienlijk worden verbeterd. Dit geldt zowel op het gebied van bedrijfsvoering als op beleidsinhoudelijke terreinen.

Om deze samenwerking in de toekomst optimaal vorm te blijven geven en uit te bouwen, is bestuurlijke bereidheid essentieel. Dit vraagt om een open houding en de bereidheid om over de grenzen van de eigen regio heen te kijken.

Alleen door in Noord-Holland gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen en structureel samen te werken, kan VrZW haar taken op een efficiënte en effectieve manier blijven uitvoeren, in het belang van de veiligheid en het welzijn van alle inwoners in de regio.

Conclusie:

Het Algemeen Bestuur is ervan overtuigd dat intensieve samenwerking op landelijk niveau, met buurregio's en met de GGD-ZW bijdraagt aan de toekomstbestendigheid van VrZW.

B. Maatschappelijke betekenis van preventie

Scenario: Stoppen met voorlichting in het kader van Brandveilig Leven (geen wettelijke taak)

€ 160.000

Brandweezorg vormt een geïntegreerd geheel, bestaande uit risico-beheersende activiteiten, repressieve uitvoering en nazorg. Hoewel er een duidelijke samenhang is tussen deze onderdelen, betekent dit niet dat extra preventieve maatregelen direct leiden tot een evenredige afname van de repressieve inzet. Wel blijkt uit onderzoek dat preventieve inspanningen significant bijdragen aan het vergroten van de brandveiligheid, met name voor kwetsbare groepen binnen de samenleving.

Wanneer preventieve inzet wegvalt, ontstaat het risico dat kwetsbare burgers en de hulpverleners om hen heen niet meer effectief worden bereikt. Het verdwijnen van een toegankelijk loket voor alle burgers leidt ertoe dat alleen handhaving op vergunningscriteria resteert, zonder actieve benadering van risicogroepen. Dit kan op termijn resulteren in een grotere repressieve inzet en staat haaks op de verwachtingen van zorginstellingen, woningbouwverenigingen, scholen en andere betrokken partijen.

Preventieve brandweezorg moet aan betekenis toenemen als gevolg van maatschappelijke trends die brandrisico's met zich meebrengen die anders zijn dan waar traditioneel aan wordt gedacht. De majeure trends zijn: technologische ontwikkelingen (smartphones, zonnepanelen, elektrische auto's en fietsen, thuisbatterijen en andere technologische innovaties), verdichting van steden en demografische ontwikkelingen (toenemende vergrijzing waarbij de inzet is om langer zelfstandig thuis te wonen).

Conclusie:

Voortzetten van Brandveilig Leven omdat repressie zonder preventie eindeloos is.

C. Maatschappelijke betekenis van verbinding met de jeugd

Scenario: Stoppen met Jeugdbrandweer en Young Fire Rescue Team (geen wettelijke taak)

€ 50.000

In de regio zijn jongeren actief betrokken bij de jeugdbrandweer en het Young Fire Rescue Team. Deze verbinding met de jeugd versterkt niet alleen de samenredzaamheid en maatschappelijke weerbaarheid, maar biedt ook een waardevolle basis voor toekomstige instroom binnen de reguliere brandweerorganisatie.

Wanneer deze betrokkenheid afneemt, dreigt de verbinding met jongeren op het thema publieke veiligheid te verdwijnen. Dit kan leiden tot een opdroging van de kweekvijver voor zowel vrijwillige als beroepsmatige brandweermedewerkers. Bovendien komt met het stoppen met Young Fire Rescue Team de samenwerking met andere hulpverleningsdiensten onder druk te staan, wat de brede maatschappelijke oriëntatie van de brandweezorg op lange termijn kan doen verminderen.

Conclusie:

Om voorbereid te zijn op de toekomst: Voortzetten Jeugdbrandweer en Young Fire Rescue Team vanwege zowel de grote maatschappelijke en organisatorische meerwaarde, de kweekvijver, van de betrokkenheid van jongeren.

D. Maatschappelijke betekenis van levensreddend handelen bij waterongevallen

Scenario: Stoppen met duiken (wettelijke taak)

€ 200.000

Stoppen met duiken betekent stoppen met levensreddend handelen. In Zaanstreek-Waterland heeft waterveiligheid grote betekenis. Er zijn twee duikteams in de regio en duikteams van buurregio's springen ook in.

Levens redden vraagt om het snel lokaliseren van slachtoffers. Dit vraagt om paraatheid met deze specifieke deskundigheid. Andere hulpverleners gaan niet te water maar rekenen op de inzet van de brandweer.

De deskundigheid van brandweerdikers wordt ook ingezet bij overstromingen of andere water gerelateerde rampen want dan helpen zij bij evacuaties, het zoeken naar vermisten en het uitvoeren van inspecties onder water. Indien er geen duikteams meer actief zijn moet voor de berging van slachtoffers een particulier bedrijf worden ingehuurd.

Conclusie:

Voorzetten van de duiktaak door medewerkers van VrZW vanwege de veiligheid van inwoners én voor de arbeidsveiligheid van alle hulpverleners (in het bijzonder personeel van politie en ambulancedienst).

E. Bedrijfseconomische betekenis van goed werkgeverschap

Scenario: Stoppen activiteiten gericht op het vergroten van fysieke en mentale weerbaarheid van medewerkers en met Team Collegiale Opvang (geen wettelijke taak)

€ 135.000

Goed werkgeverschap is belangrijk voor het werven en behouden van medewerkers en voor het beperken van het ziekteverzuim. Dit geldt voor alle werkorganisaties. Daarnaast vertaalt bij VrZW een laag ziekteverzuim zich direct in een bedrijfseconomisch voordeel omdat de roosterfactor beperkt kan blijven. Deze roosterfactor is bij VrZW nu lager dan bij een groot aantal brandweerkorpsen in Nederland.

Los van de morele verplichting als goed werkgever zorg te dragen voor het welzijn van medewerkers, dragen dergelijke activiteiten bij aan het doelmatig functioneren.

Conclusie:

Voortzetten van preventieve activiteiten vanwege het bevorderen en behouden van fysieke en mentale gezondheid van medewerkers.

F. Maatschappelijke betekenis van bundeling van expertise

Scenario: De gemeentelijke taken in het kader van toetsing risicobeheersing en bouwplantoetsing terugleggen bij gemeenten (gemeentelijke taak)

Respectievelijk € 400.000 en € 560.000

Sommige gemeentelijke taken zijn niet wettelijk toegewezen aan veiligheidsregio's, maar worden binnen de gemeenschappelijke regeling VrZW uitgevoerd omdat gezamenlijke uitvoering efficiënter is. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om deze taken zelf uit te voeren of elders onder te brengen, maar dit brengt nadelen met zich mee. Het bemoeilijkt de afstemming met de wettelijke taken van VrZW en leidt tot een verlies van regionale bundeling van expertise en aansluiting bij landelijke kennisontwikkeling.

Daarnaast heeft het verplaatsen van taken gevolgen voor de operationele praktijk. Gemeenten krijgen zelf de regie over hun budget en capaciteit, maar dit kan leiden tot versnippering van kennis en middelen. De afstemming tussen gemeenten onderling komt in gevaar, evenals de samenwerking met repressieve taken, wat kan resulteren in informatieverlies en een minder efficiënte aanpak van bijvoorbeeld ongewenste brandmeldingen. Dit kan zelfs leiden tot een toename van brandweerinzetten.

Bovendien wordt de samenwerking met externe partners zoals zorginstellingen, woningcorporaties en kinderdagverblijven complexer. Aangezien deze organisaties niet gebonden zijn aan gemeentegrenzen, wordt het lastiger om gezamenlijke

projecten op te zetten en kunnen aanspreekpunten voor deze organisaties onduidelijker worden. Ook de verbinding met de brandweer op relevante veiligheidsvraagstukken verdwijnt, wat de algehele veiligheid in de regio kan ondermijnen.

Conclusie:

Voortzetten uitvoering gemeentelijke taken (toetsing risicobeheersing en bouwplantoetsing) door VrZW omdat uitvoering door individuele gemeenten niet doelmatig is.

G. Maatschappelijke betekenis van vrijwilligheid

- *Scenario 1: Sluiten van vier brandweerposten (wettelijke taak)*
4 x € 125.000 (directe uitvoeringskosten)

Op basis van het huidige dekkingsplan kunnen vier brandweerposten worden gesloten omdat de paraatheid vanuit andere posten zou kunnen worden ingevuld.

Het belang van vrijwilligheid bestaat niet alleen uit het invullen van de repressieve paraatheid maar vrijwilligers spelen ook een rol in preventieve brandweezorg, de hulpverlening, de grootschalige optredens en de taken op het gebied van maatschappelijke weerbaarheid.

Bij het invullen van Toekomstbestendige Brandweezorg is door het Algemeen Bestuur vastgelegd dat VrZW vasthoudt aan het behouden van vrijwilligers om hen optimaal in te zetten voor de veiligheid van de burgers in de regio. Vrijwilligers zijn een schakel binnen een fijnmazig netwerk en brengen nabijheid, vertrouwen en maatschappelijke verbinding bij inwoners. Ook landelijk wordt middels het 'strategisch perspectief op vrijwilligheid' het belang van lokale inbedding door vrijwilligers onderschreven: het 'maatschappelijk rendement' is een voorwaarde voor een effectieve uitvoering van de basiszorg en voor uitbreiding van het dienstenpakket. De brandweer is, mede door vrijwilligheid, in staat betrouwbare en betaalbare slagkracht te organiseren. Om de inzet van vrijwilligers optimaal te houden faciliteert de brandweer ze waar mogelijk en leidt ze op tot gekwalificeerde, vakbekwame medewerkers.

Bij het herijken van de uitgangspunten voor Toekomstbestendige Brandweezorg in het Algemeen Bestuur van 8 juli 2022 zijn het inzetten op behoud van vrijwilligers en de maatschappelijke meerwaarde van de brandweer herbevestigd. Bovendien zijn in de vergadering door het Algemeen Bestuur zelf twee uitgangspunten toegevoegd.

- *Probeer een toekomstig negatief effect van gekozen oplossingen te voorkomen.*
Sommige posten kunnen beroepsposen worden omdat dat nodig is om de inzetbaarheid op peil te houden. Dat kan echter effect hebben op omliggende posten, bijvoorbeeld op de motivatie van vrijwilligers, minder uitrukken e.d. De opdracht van het Algemeen Bestuur is om deze negatieve effecten te voorkomen. Hier is veel in geïnvesteerd.
- Het tweede punt gaat over regionale spreiding. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de waarde die burgers toekennen aan de aanwezigheid van een brandweerpost in hun directe woonomgeving in minder verstedelijkt gebied het grootst is. De opdracht van het bestuur was dan ook deze:
Minimale dekking per gemeente behouden en waar mogelijk spreiding dekking verbeteren.
Dit uitgangspunt gaat over de verhouding regionale dekking - lokale dekking. Er wordt gestuurd op een regionale dekking van 70%. Dat principe moet niet worden losgelaten maar de lokale dekking mag niet verslechteren. Nog mooier zou het zijn als de spreiding van de dekking per gemeente verbeterd zou kunnen worden (is geen uitgangspunt maar een inspanningsverplichting).

Daarnaast hebben alle burgemeesters in Nederland op 6 december 2024 een brief ontvangen van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid dat de verslechterde veiligheidssituatie het noodzakelijk maakt de maatschappelijke weerbaarheid van de samenleving versneld te verhogen. Voor een veilige en weerbare maatschappij is de inzet van iedereen nodig: regionale en lokale overheden, bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisatie en burgers. Dit betekent voor onze regio dat de inzet van alle brandweerposten en vrijwilligers nu en in de toekomst heel hard nodig is.

Conclusie:

Omwille van het behoud van de vrijwilligheid en vergroten weerbaarheid besluiten alle brandweerposten in de regio te handhaven.

- *Scenario 2: Stoppen met basis vergoeding + vergoeding koffiegeld aan verenigingen van brandweervrijwilligers, (geen wettelijke taak)*
€ 70.000

Voor een relatief bescheiden bedrag draagt VrZW bij aan het voortbestaan van de vereniging van de brandweervrijwilligers. Deze verenigingen per brandweerpost zijn belangrijk voor de saamhorigheid op de post en de binding tussen de vrijwilligers. Indien deze komen te vervallen, verdwijnt voor het Bestuur de mogelijkheid om waardering uit te spreken voor de vereniging van brandweervrijwilligers.

Conclusie:

Voortzetten van de financiële vergoeding aan de verenigen van brandweervrijwilligers om schade aan de relatie te voorkomen. Dit zou meer kosten dan het oplevert.

H. Maatschappelijke betekenis van verduurzaming

Scenario: Temporiseren verduurzaming (wettelijke taak)

€ 50.000 projectbudget en investeringsprogramma PM.

Verduurzaming brengt soms hogere kosten met zich mee. In aanschaf zijn elektrische voertuigen duurder en als gevolg daarvan stijgen de kapitaallasten. Het aanschaffen van zonnepanelen is door rijksbeleid minder aantrekkelijk. VrZW wil voldoen aan de wettelijke normen op het gebied van duurzaamheid en daartoe worden activiteiten uitgevoerd zoals het elektrificeren van voertuigen, het plaatsen van zonnepanelen en hergebruik van materialen.

Conclusie:

Temporiseren van de verduurzaming. Het projectbudget kan worden ingeleverd en bij vaststellen van de begroting 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage verlaagd. Eventuele effecten in het investeringsprogramma komen de komende jaren in beeld.